

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

ODDZIAŁ II.

Ew/6. Nr. 13390/II.

6962 T2. *aa*
Pocztą polową Nr. 53. 1 kwietnia 1920 r.

12/4

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA
Belweder.

Raport oficera łącznikowego Nacz. Dow. przy delegacji rządu Polskiego w Wilnie o sytuacji na Litwie Środkowej przedkłada się do wiadomości.

1 załącznik.

Za zgodność:

M. S. Wojsk.

SZEF ODDZIAŁU II. NACZ. DOW. W. P.:

Matuszewski m.p.

podpułk. p. d. Szt. Gen.

Otrzymują:

Adjutantura Generalna

M. S. Wojsk. - Oddział II.

M. S. Zagr. Biuro Spraw Litwy.

Szef Ekspoz. M. S. Wojsk.

[Signature]

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 6962 T2 dnia 8 / IV 1920 r.

zespół. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

243

w W i l n i e.

DO

NACZELNEGO DOWÓDZTWA W.P.

Oddział II.

Sytuacja na Litwie Środkowej.

1/. Fikcyjnie mobilizacja została ukończona; dane przesyłane Komisji Ligi Narodów wykazują 19.000 żołnierzy; rzeczywisty stan wyżywienia wynosi niewiele więcej 27.000. Różnicę stanowią oddziały techniczne i kolejowe, wreszcie dyon artylerji, Lidzki pułk piech., 10.p.uł. i inne oddziały oddane taktycznie 2.armji. Oficjalny rozkaz podany do wiadomości Komisji pozwala jej na kontrolowanie oddziałów na miejscu i sprawdzanie faktycznej ich liczebności i stanu wyżywienia. /podpisany gen. Baranowski/ Szef Sztabu Pułk Błaszyński, wydał jednak rozkaz tajny zabraniający dowódcom oddziałów pokazywania członkom Komisji jakichkolwiek danych. Taki stan rzeczy doprowadza do ustawicznych tarć z Komisją, która narażona na ciągłe przykrości. całą swoją złość wylewa w notach do delegata Rządu Polskiego i wyrzutach pod adresem oficera łącznikowego Naczelnego Dowództwa. W dodatku pieciodniowe przesyłanie Komisji stanów liczebnych, do czego Rząd Polski się swego czasu zobowiązał, nigdy nie jest punktualnie wykonywane. O każdy taki dokument naszą osobiście targować w Dowództwie. Reorganizacja tego dowództwa bynajmniej jeszcze nie jest ukończona, i wciąż jeszcze panują tam stosunki, nie dające się inaczej określić, jak wyrazem "bałagan". Nie inaczej bowiem można nazywać brzął łączności oddziałów z Dowództwem, a nawet pomiędzy poszczególnymi wydziałami i sekcjami tegoż dowództwa. Wskutek tego wydział organizacyjny nie porozumiewawszy się z szefem operacyjnym podaje Komisji

falszywa dyzlokację, wywołując w ten sposób bardzo niepochlebna krytykę. Dane ilościowe częste tylko dlatego są nieścisłe, że brakuje Dowództwa meldunków od poszczególnych oddziałów. Urzędowanie oficera łącznikowego, do którego jedynie zwracają się członkowie Komisji L.N., w takich warunkach jest nadzwyczaj trudne. Pożądanym byłoby odpowiednie wyjaśnienie sytuacji ekspozyturze M.S. Wojsk. przez Nacz. Dow. w celu wywarcia odpowiedniego nacisku.

- 2/. Sytuacja polityczna stała się znowu naprężoną wskutek rozdzielenia ~~rozdzielenia~~ rozdwojenia, jakie w społeczeństwie Wileńskim wywołał wyjazd do Warszawy dwóch delegacji, jednej za niezwłocznym włączeniem Wileńszczyzny do Polski, drugiej za utrzymaniem odrębnej władzy gen. Żeligowskiego. Rezolucja, rzecznikiem której jest druga delegacja, wywołała konsternację w sferach Ligi Narodów. Komisja L.N. bowiem od dawna tęskni za powrotem gen. Żeligowskiego i jego wojska pod dawną władzę, co niezmiernie uprościłoby jej robotę. Pewna sensacja wywołał również wiec kobiet, na którym zjawili się Pułk. Bergera. Wiec ten jednak naogół wypadł dosyć niepoważnie. Pułk. Bergera na każdym kroku od niejakiego już czasu podkreśla swoje polonofilstwo. Kobiety wileńskie mają zamiar przyjąć pułk. Chardigny gwizdaniem i zgnilemi ziemniakami.

Polityczna działalność oddziału II. nieco przyćmicha, przynajmniej pod względem rozgłosu. Natomiast wyrzuca on wciąż olbrzymie sumy na współzawodniczący z teatrem rządowym - teatr żołnierski, oraz na sympatyczny mu organizacje polityczne i społeczne.

- 3/. Parada wojskowa z okazji imionin Naczelnika Państwa wypadła bardzo marnie. Defilujące oddziały wojskowe wykazały zupełny brak wyszkolenia. Tylko pułk. Wileński wykazał lepszą postawę oraz jednolite umundurowanie. Członkowie Komisji byli obecni na paradzie, chociaż